

**ENDOMETRİUM KANSERİ TANILI HASTALARDA YENİ FIGO 2023
EVRELEMESİNİN PROGNOSTİK VE PREDİKTİF ÖNEMİ**

Hakan Özçelik¹, Nazan Demir², Melisa Eryaşar³, Oğuz Çelebi⁴, Erdem Sünger¹, Burçin Çakan Demirel¹, Jamshid Hamdard¹, Özgür Açıkgöz¹, Burak Giray⁵, Doğan Vatansever⁵, İsa Aykut Özdemir⁶, Volkan Ülker⁶, Çağatay Taşkiran⁵, Fatih Selcukbiricik², Ahmet Bilici¹

¹İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, İstanbul

²Koç Üniversitesi Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, İstanbul

³İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul

⁴Koç Üniversitesi Hastanesi, İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul

⁵Koç Üniversitesi Hastanesi, Jinekolojik Onkoloji Bilim Dalı, İstanbul

⁶İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Jinekolojik Onkoloji Bilim Dalı, İstanbul

AMAÇ:FIGO, 2009'dan sonra ilk kez 2023 yılında EC evrelemesini yenilemiştir. 2023 FIGO evreleme sistemi; histolojik tip, tümör derecesi ve LVI gibi prognostik faktörleri, moleküler sınıflandırma ile birlikte entegre etmektedir. Çalışmanın amacı, iki evreleme sistemi arasındaki evre değişimlerini araştırmak ve 2023 FIGO evreleme sisteminin klinik ve prognostik etkisini değerlendirmektir.

YÖNTEM:Medipol Üniversitesi hastanesi ile Koç Üniversitesi Hastanesi, Tıbbi Onkoloji ve Jinekolojik Onkoloji Bilimdalları'nda takip ve tedavi edilen 291 EC'li hasta dahil edildi. Hastaların FIGO 2023'e göre yeni evrelerinin sağ kalım üzerine etkileri, retrospektif olarak 2009 ile karşılaştırılarak değerlendirildi. Ayrıca evre değişikliklerinin tedaviyi belirlemedeki etkinliğide analiz edildi.

BULGULAR:Hastaların %35.4'ünde LVI varken, bunun %5.2'si fokal ve %30.2'si belirgin LVI idi. En sık histolojik alt tip endometrioid karsinom (%69,1) olup, %42,3'ü agresif gruptu. Hastaların %27,8'i dMMR, %26,1'i p53abn ve %21,3'ü NSMP alt grubunda yer alırken, POLE mutasyonu 1 hastada saptandı. Hastaların %46'sı AKT almış ve %23'ünde progresyon gelişmişti.

Evre yükselmesi %30,6'sında, evre düşmesi ise %1,4'ünde gözlemlendi. Evre yükselmeleri en çok FIGO 2009 Evre IA ve IB de görülmüştü; IA'dan 4 hasta IC'ye, 5 hasta IIB'ye, 24 hasta IIC'ye ve 12 hasta IICmp53abn'a; IB grubundan ise 6 hasta IIB'ye, 18 hasta IIC'ye ve 1 hasta IICmp53abn alt grubuna yeniden sınıflandırıldı. FIGO 2009 Evre IVB olan 18 hasta FIGO 2023 de IVC'ye yükseldi. Evre düşüşleri ise 4 hastada izlendi; 1'i moleküler evreleme ile Evre II'den IAmplemut alt grubuna gerilerken, kalan 3 hastada Evre IIIA'dan Evre IA3'e düşüş saptandı(Tablo 1). Evre değişimine göre evre yükselen hastalarda hem PFS(p<0,001) hem de OS(p<0,001) anlamlı derecede diğer iki gruba göre daha düşükdü(Şekil 1 ve 2).

2009 FIGO evrelemesine göre Evre I olan 184 hastanın ayrı analizinde, FIGO 2023'e göre 70 hastada evre artışı gelişmişti. PFS ve OS süreleri değişmeyenlere kıyasla anlamlı derecede daha kısaydı(sırasıya, p<0,001 ve p<0,001)(Şekil 3 ve 4). Çok değişkenli analizde PFS için ise yaş(p=0.004), LVI(p=0.022), cerrahi sınır(p=0.001) ve AKT(p=0.043), OS için ise, yaş(p=0.014) ve cerrahi sınır(p=0.001) bağımsız prognostik faktörler olarak belirlendi.

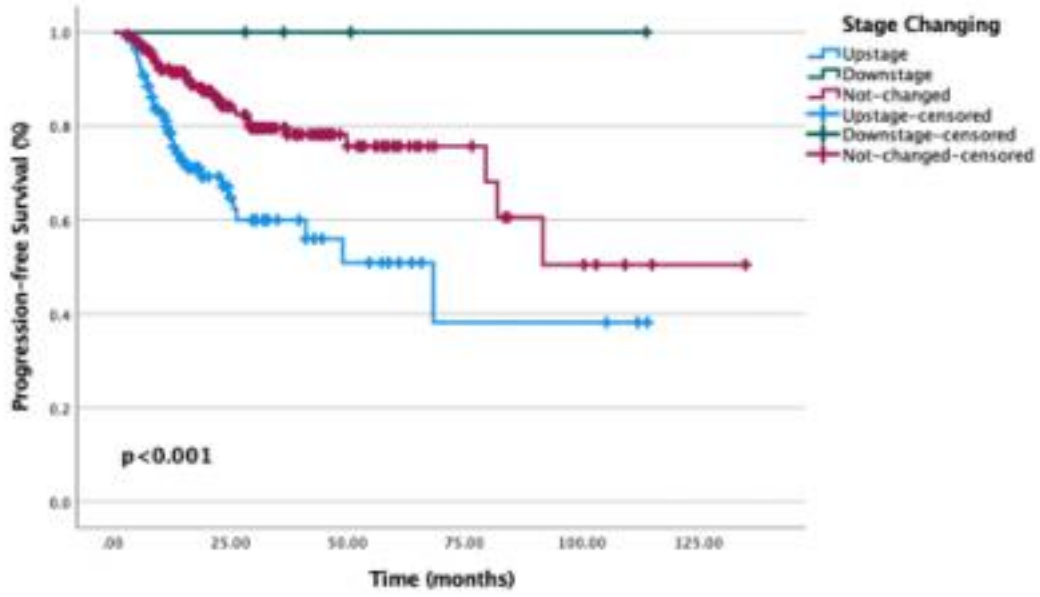
SONUÇ: Yaş ve cerrahi sınır pozitifliği başta olmak üzere histopatolojik özelliklerin prognoz üzerinde belirleyici olduğu gösterilmiştir. FIGO 2023 evreleme sistemi ile yapılan yeniden sınıflandırmada hastaların yaklaşık üçte birinin evresinin yükseldiği ve bu grubun sağkalım sonuçlarının daha kötü seyrettiği saptanmıştır. Buna karşılık evresi düşen olguların sağkalımının düşük evre hastalarla benzer bulunması, yeni evreleme sisteminin hastalığın biyolojik davranışını daha doğru yansıttığını düşündürmektedir. Moleküler ve patolojik parametrelerin evrelemeye entegrasyonu, prognostik grupların daha net tanımlanmasına ve tedavi stratejilerinin daha rasyonel biçimde belirlenmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler : FIGO 2023, FIGO 2009, Endometrium, Evre, Prognoz

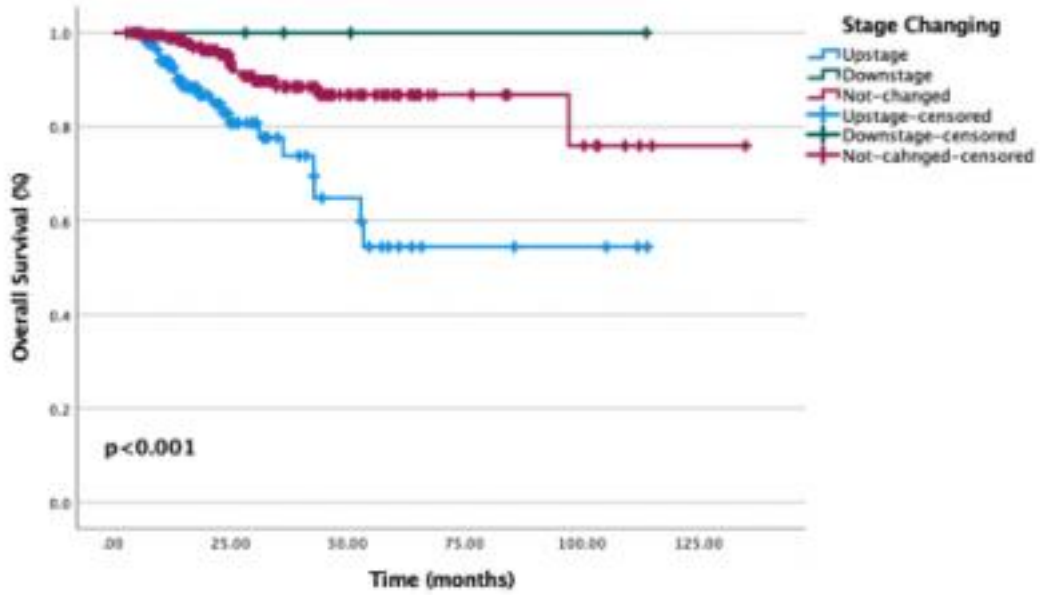
Resimler :

Resim Açıklaması: Şekil 1 ve 2.

Şekil 1. FIGO 2009'dan FIGO 2023'e evre değişimine göre (upstage, downstage ve evresi değişmeyen) hastaların progresyonsuz sağkalım (PFS) için Kaplan-Meier eğrileri.

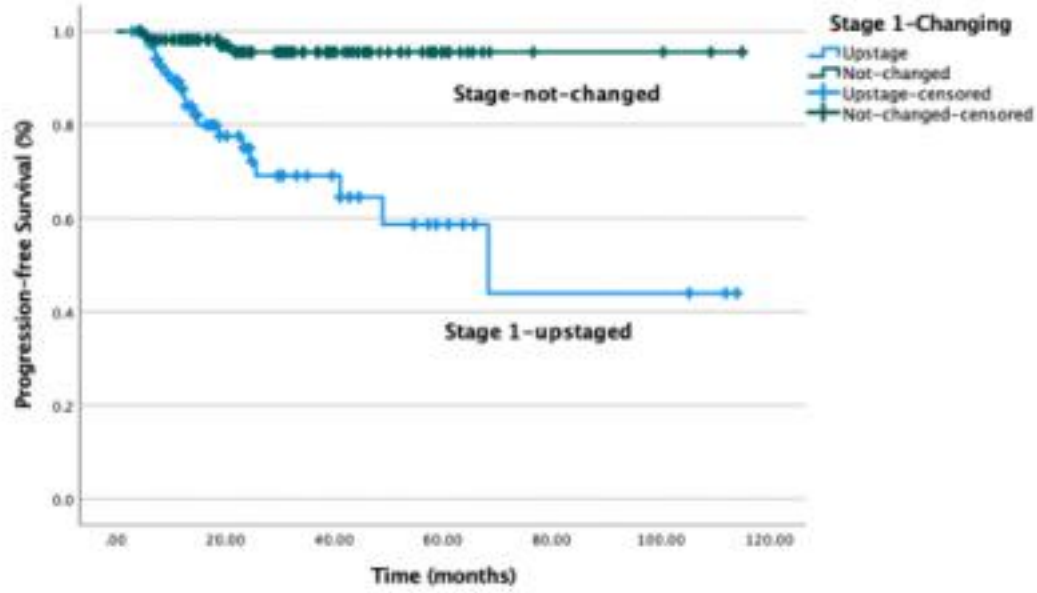

Şekil 2. FIGO 2009'dan FIGO 2023'e evre değişimine göre (upstage, downstage ve evresi değişmeyen) hastaların genel sağkalım (OS) için Kaplan-Meier eğrileri.

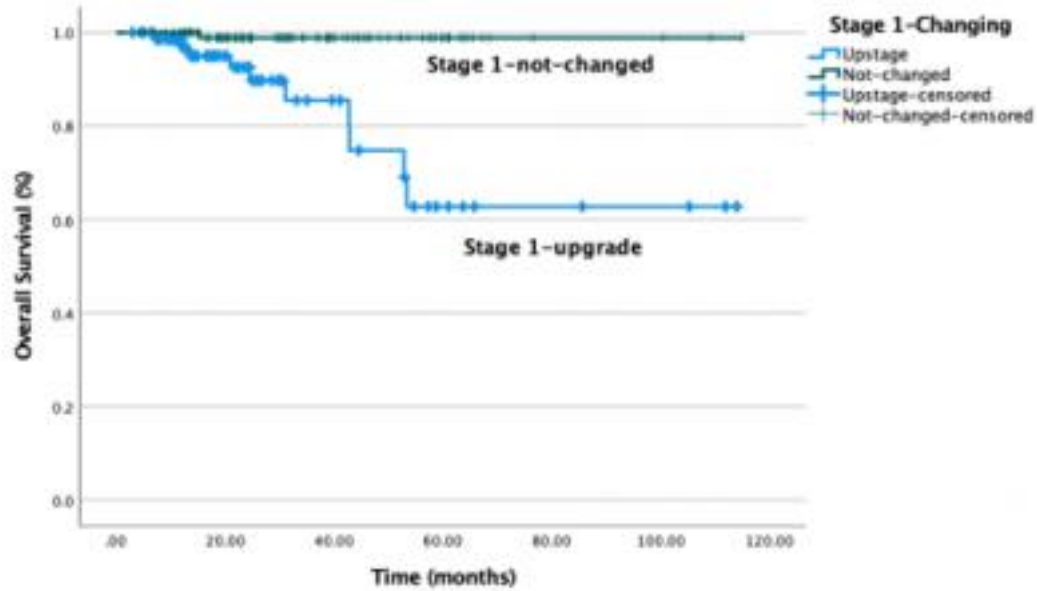

Resim Açıklaması: Şekil 3 ve 4.

Şekil 3. FIGO 2009'a göre Evre I olan hastalarda, evresi artan (upstage) ve evresi değişmeyen grupların progresyonsuz sağkalım (PFS) için Kaplan-Meier eğrileri.

Şekil 4. FIGO 2009'a göre Evre I olan hastalarda, evresi artan (upstage) ve evresi değişmeyen grupların genel sağkalım (OS) için Kaplan-Meier eğrileri.

Tables :

Tablo 1. 2009 ve 2023 FIGO evreleme sistemleri arasındaki evre değişimleri.

